

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak (przewodniczący)

SSN Krzysztof Rączka (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania S. spółki z o. o. w W.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.
z udziałem zainteresowanych: H. R. i L. Z.
o podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 4 lipca 2019 r.,
zażalenia odwołującej się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 lipca 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 9 lipca 2018 r., sygn. akt III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę kasacyjną odwołującej się S. Sp. z o.o. w (...) od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 10 października 2017 r., sygn. akt III AUa (...).

Wyrokiem z 10 października 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w W. i zasądził od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej kwotę 1590 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Odpis wyroku Sądu Apelacyjnego z uzasadnieniem doręczono pełnomocnikowi wnioskodawczyni, na uprzedni jego wniosek, w dniu 20 listopada

2017 r. Wnioskodawczyni reprezentowana przez pełnomocnika w dniu 22 stycznia 2018r., złożyła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. W uzupełnieniu skargi kasacyjnej wskazano wartość przedmiotu zaskarżenia, która wynosi dla ubezpieczonego L. Z. 8.123 zł, a dla H. R. 866 zł.

Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną stwierdzając, że w niniejszej sprawie wnioskodawczyni odwołała się od dwóch decyzji organu rentowego dotyczących ubezpieczonych, w których to decyzjach określono wyłącznie podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ubezpieczonych z tytułu podlegania ubezpieczeniom jako osób wykonujących czynności na podstawie umowy zlecenia zawartej z płatnikiem składek tj. S. Sp. z o.o. w W., za wskazane w decyzjach okresy. Przypisanie wyższej podstawy wymiaru składek wynikało z uznania, że do przychodów osiąganych przez ubezpieczonych należało uwzględnić kwoty wypłacone z umowy zlecenia zawartej na usługi sprzątania obiektów, która nie stanowiła odrębnego tytułu ubezpieczenia. W związku z tym, zdaniem Sądu Apelacyjnego, przedmiotem sporu nie było podleganie ubezpieczeniom społecznym, ponieważ zainteresowani są objęci ubezpieczeniami społecznymi z tytułu umów zlecenia u wnioskodawcy, co nie było sporne w toku postępowania, lecz przedmiotem sporu, a w konsekwencji przedmiotem zaskarżenia jest jedynie wysokość należnych składek od zwiększonych podstaw wymiaru na ubezpieczenia opisane w zaskarżonych decyzjach.

Sąd Apelacyjny wyjaśnił również, że chociaż w niniejszym postępowaniu sprawy zostały połączone na podstawie art. 219 k.p.c., do łącznego rozpoznania, to jednak, w wyniku połączenia sprawy te nie tu straciły samodzielności. W konsekwencji o dopuszczalności skargi kasacyjnej decydowała wartość przedmiotu zaskarżenia w każdej z tych spraw.

Na to postanowienie pełnomocnik odwołującej się złożył zażalenie, zarzucając naruszenie art. 394⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 k.p.c., przez odrzucenie skargi kasacyjnej skarżącej na skutek błędnego uznania, iż sprawa, w której skarżąca wniosła skargę kasacyjną nie była sprawą „o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego”, w której skarga kasacyjna przysługiwała niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.

W związku z powyższym skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...), z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania zażaleniowego.

Organ rentowy nie składał odpowiedzi na zażalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie odwołującej się jest niezasadne.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, o której mowa w art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., jest sprawa, w której spór dotyczy istnienia obowiązku podlegania danej osoby fizycznej ubezpieczeniom społecznym z któregośkolwiek tytułu wymienionego w art. 6 ustawy systemowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, LEX nr 2051058; z dnia 7 czerwca 2016 r., II UZ 11/16, LEX nr 2056879; z dnia 11 sierpnia 2016 r., II UZ 32/16, LEX nr 2113370; z dnia 12 stycznia 2017 r., II UZ 68/16, LEX nr 2209114 i powołane w nich orzeczenia).

Sąd Najwyższy wyjaśniał również, że w sprawie dotyczącej wymiaru i poboru składki z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego w określonej kwocie dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy, w myśl art. 392¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c., od wartości przedmiotu zaskarżenia. Nie jest to zatem sprawa o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 września 2017 r., I UZ 30/17, LEX nr 2397636). Ponadto, w postępowaniu, w którym przedmiot sporu stanowi wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, sprawa ma charakter majątkowy i nie jest sprawą o objęcie ubezpieczeniem społecznym (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 marca 2017 r., II UZ 84/16, LEX nr 2294405; postanowienie Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2016 r., II UZ 63/15, LEX nr 2046363).

Jednocześnie, jak słusznie zauważył Sąd Apelacyjny, zarządzenie o połączeniu ma charakter techniczny i nie odbiera połączonym sprawom

samodzielności. Oznacza to, że w każdej z połączonych spraw zapada osobne rozstrzygnięcie, nawet jeżeli przybiera procesową formę jednego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 marca 2017 r., II UZ 85/16, LEX nr 2298306).

W niniejszej sprawie organ rentowy wydał decyzje, w których określił w stosunku do zainteresowanych nową podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, uznając, że powinna być ona liczona również od wynagrodzenia wynikającego z umów zlecenia dotyczących usług sprzątania obiektów, które ubezpieczeni zawarli z płatnikiem składek. Należy zauważyć, że w sprawie nie było kwestionowane samo zawarcie przedmiotowych umów zlecenia, a jedynie zasadność uwzględniania ich przy określaniu podstawy wymiaru składek. Biorąc pod uwagę orzecznictwo Sądu Najwyższego w podobnych sprawach, w którym to Sąd Najwyższy stwierdzał, że sprawa o włączenie napiwków otrzymywanych przez ubezpieczonych do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, nie jest sprawą o objęcie ubezpieczeniem społecznym (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 listopada 2017 r., II UZ 72/17, LEX nr 2427173); w sprawie, w której adresat decyzji organu rentowego wymierzającej, na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.), składki na ubezpieczenia społeczne (stwierdzającej obowiązek zapłaty składek) zaprzecza, że jest płatnikiem składek należnych za ubezpieczonego, spór przedmiotowo dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne. Sprawa ta nie należy zatem do spraw wymienionych w art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c., a o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia, którą stanowi kwota dodatkowych składek (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 stycznia 2017 r., II UZ 68/16, LEX nr 2209114); a także, że sprawa o opłacenie przez pracodawcę składki w wysokości równej obciążeniu z umowy o pracę i zlecenia lub dzieła wykonywanego na rzecz tego pracodawcy dotyczy składki, gdyż przedmiotem postępowania jest jedynie ustalenie właściwej kwoty podstawy jej wymiaru (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2016 r., II UZ 10/16, LEX nr 2290405), należy stwierdzić, że również sprawa, w której płatnik składek kwestionuje wliczenie do podstawy wymiaru składek wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia zawartych z

ubezpieczonym, w ramach których usługi miały być świadczone na rzecz płatnika składek stanowi sprawę o wysokość podstawy wymiaru składek, a nie sprawę o objęcie ubezpieczeniem społecznym, w której skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia na podstawie art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.

Z tych względów postanowiono jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.